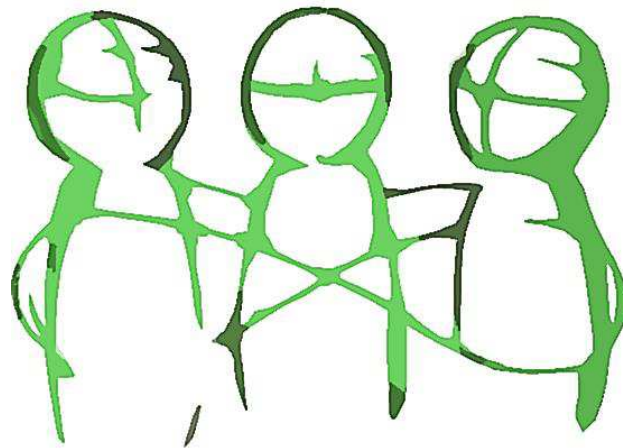

Samenvatting van de leergang

Krachtgericht Werken

vanuit een oplossingsgericht netwerk-perspectief

Een samenwerking van Bureau Cirkels, MEE Plus Groep en Bureau Kind In 'T Zicht.

Juli 2015

Inleiding.

Krachtgericht Werken vanuit een oplossingsgericht netwerk-perspectief

Voor u ligt een samenvatting van Krachtgericht Werken: Een integrale leergang voor professionals in het voorliggend veld, met passie voor hun werk die zich verder willen bekwamen in hun vak vanuit de verwachtingen en eisen van deze tijd. Toepasbaar binnen de kaders van de WMO en WHNS (Welzijn en Hulpverlening Nieuwe Stijl)

Een initiatief van drie organisaties die de handen ineen geslagen hebben om met een kritisch, inspirerend en samenhangend geheel zich aan het veld te presenteren. Met deze leergang, een training bestaande uit drie modules, willen wij vanuit de passie van ons vak het brede beroepenveld toerusten op de eisen en verwachtingen van deze tijd.

Kritisch, vernieuwend en inspirerend!

Onze gezamenlijke missie: mensen in staat stellen om vanuit eigen kracht en samen met de mensen om hen heen een plan te maken voor de toekomst zodat zij veilig en volwaardig kunnen participeren in de samenleving.

Visie

- de professional als procesbegeleider en passant, de klant als deskundige van zijn eigen ervaringen, vragen en toekomstperspectief;
- menselijk gedrag krijgt betekenis in de context: over sociale perspectieven en sociaal kapitaal;
- samenwerken, dé motor van succes;
- samen veilig, ook in gedwongen kader;
- zo kort mogelijk.

Kanteling

- van aanbod naar > vraaggericht;
- van klacht naar > kracht;
- van zorgen voor naar > zorgen dat;
- van hulpverlener in regie naar > klant in regie;
- van vrijwillig naar > sturen waar het moet (huiselijk geweld en kindermishandeling)

Basishouding

- open, transparant en respectvol;
- oordeel loos, nieuwsgierig, een “niet weten” houding;
- empowered, gericht op wat werkt;
- waardierend en leren van successen.

Vanuit deze gezamenlijk gedragen missie, visie en kernwaarden, worden in de leergang, middels drie modules verschillende accenten gelegd.

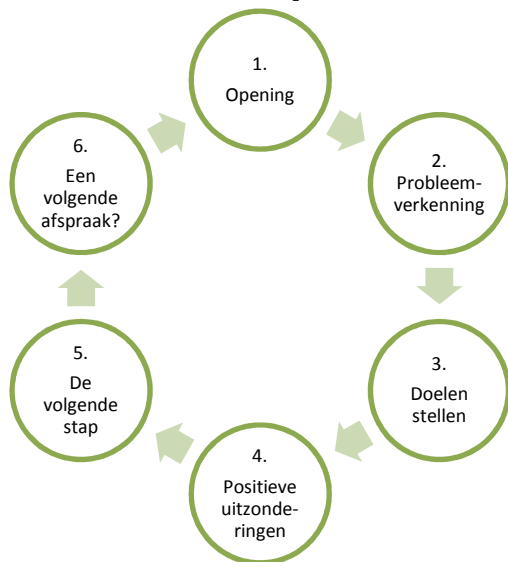
1. Oplossingsgericht Werken

In de eerste module: het Oplossingsgericht Werken, vormt de basis voor de leergang. Het accent ligt op autonomie versterking en doelgericht samenwerken tussen hulpverleners en cliënten/klanten.

De werkwijze

Iedere samenwerkingsrelatie begint met erkenning en bevestiging, hierdoor ontstaat er een dialogisch contact. Zonder bevestiging en erkenning kan de cliënt niet verder en ontwikkelt de samenwerkingsrelatie zich niet. Pas als de cliënt zich gezien, gehoord en serieus genomen voelt, ontstaat er ruimte om een volgende stap te zetten.

Methodiek cirkels van empowerment:

Vragen stellen

Het stellen van vragen vormt mede de kern van Oplossingsgericht Werken, we zeggen dan ook dat Oplossingsgericht Werken een contact- en vraaggerichte methode is. Contact omdat we werkelijk geïnteresseerd en nieuwsgierig zijn in wie die ander is, vraaggericht omdat we er van uitgaan dat de cliënt eigenaar is van zijn eigen situatie. Hij kent als geen ander de heersende zorgen, krachten en wensen.

Open vragen, die met oprechte nieuwsgierigheid worden gesteld, dragen controle en verantwoordelijkheid over aan de cliënt. Dit maakt

de samenwerkingsrelatie gelijkwaardig, nodigt uit en motiveert richting de doelen van de cliënt. Al deze vragen hebben als belangrijke kenmerken dat ze onderzoekend zijn, gericht op het systeem en de interactie en dus relatie bevorderend en herstellend werken. Ze vormen geen oordeel, creëren ruimte in het denken, prikkelen de verbeelding en bieden hoop en perspectief.

Interactie- en samenwerkingstypologieën

Er bestaan verschillende manieren waarop professionals en klanten met elkaar willen communiceren en samenwerken. Het is aan de cliënten om in hun situatie wel of niet een probleem te benoemen en aan te geven in hoeverre zij zich willen inspannen om een oplossing hiervoor te creëren.

Oplossingsgericht Werken kent drie interactie- en samenwerkingstypologieën:

- *Bezoekers typische interactie*
De klant geeft aan geen probleem te hebben. Hij is vaak gestuurd en behoeft geen oplossing.
- *Klaag typische interactie*
De klant benoemt wel een probleem, maar zoekt de oplossing buiten zichzelf.
- *Klant typische interactie*
De klant heeft een probleem en bespreekt deze met de professional. De klant ervaart verantwoordelijkheid voor het vinden van een oplossing.

Het oplossingsgericht kwadrant:

Oplossingsgericht Werken kent vier posities:

- *Helpen*
De doelen van de cliënt/klant staan centraal: wat. De cliënt/klant bepaalt hoe de doelen bereikt worden.
- *Sturen*
De doelen van jouw/de organisatie/de gemeente staan centraal: wat. De cliënt/klant bepaalt zelf hoe deze worden bereikt: hoe.
- *Instrueren*
De doelen van jouw/de organisatie/de gemeente staan centraal: wat. Jij bepaalt hoe de doelen te bereiken.
- *Trainen*
De doelen worden door de cliënt/klant bepaald: wat wil ik leren. Hoe het wordt overgedragen bepaalt de trainer/expert.

2. Sociale Netwerk Versterking

Binnen Sociale Netwerk Versterking handelt de professional vanuit de visie dat hij een tijdelijke passant is in het leven van de klant. Niet het systeem of het netwerk 'wordt betrokken' bij de klant en zijn situatie, maar de professional. Hij maakt zich uiteindelijk misbaar, omdat de klant het later ook zonder hem zal moeten doen.

De werkwijze

De klant verkent, activeert en benut zijn sociale netwerk. Samen met dit netwerk neemt hij besluiten en maakt plannen. In het plan staat wie welke taken uitvoert. Een klein team, bestaande uit de klant, mensen uit het netwerk en eventuele professionals, volgt de voortgang en uitvoering van de plannen, en stelt deze waar nodig bij.

- Ontmoeten
- De netwerkatlas
- De meedenkbijeenkomst
- Het basisteam

Ontmoeten

Wanneer bij een eerste ontmoeting de hulpvraag en mogelijk het hulpaanbod worden gedefinieerd, is de creativiteit vaak gauw weg: de professional noemt een aantal bestaande oplossingen en de klant leunt achterover, vertrouwend op de expertise van de professional.

Onder 'ontmoeten' verstaan we werkelijk nieuwsgierig zijn naar de ander. De klant is meer dan alleen zijn probleem of hulpvraag: wie is hij en wat is zijn verhaal? Werkelijk nieuwsgierig zijn naar de ander vraagt soms om een andere manier van luisteren, kijken, en handelen.

Om nieuwsgierig te kunnen zijn en te blijven is het belangrijk om bij aanvang zo min mogelijk te weten. Spit dossiers daarom niet uit; zo kun je voorkomen dat aannames en vertrouwde oplossingen zich al voor de ontmoeting aandienen.

De netwerkatlas

De netwerkatlas bevat praktische instrumenten waarmee de klant, samen met steunfiguren, zijn verhaal en kwesties kan verhelderen. Hij kan met

behulp van deze instrumenten zijn situatie en zijn sociaal kapitaal verder verkennen. Bij het samen maken van de netwerkatlas blijkt ook het proces al tot netwerkversterking te leiden. Deelnemers vinden het soms confronterend, maar dikwijls ook leuk om dit te doen. Het samen doelgericht actief zijn, versterkt onderlinge relaties en banden.

De netwerkatlas

De netwerkatlas kent 5 instrumenten:

- De basisposter
- De familiekaart
- De relatiekaart/ De digitale relatiekaart
- Het contactschema
- De gebeurteniskaart

Het maken van de netwerkatlas leidt tot eigenaarschap, verantwoordelijkheid en duurzame oplossingen van de klant en zijn sociaal netwerk. De persoonlijke zorgen, krachten en wensen staan binnen dit proces altijd centraal.

De meedenkbijeenkomst

Gezinsleden, familieleden, vrienden, collega's, burens en andere belangrijke mensen worden door de klant uitgenodigd op de meedenkbijeenkomst om mee te denken over een plan voor de toekomst. Ook kinderen doen mee.

Deze besluiten worden genomen in de privétijd; de procesbegeleider en eventuele professionals zijn niet bij deze besluitvorming aanwezig. De afspraken die worden gemaakt, worden genoteerd en vormen het plan voor de toekomst.

Bij het werken vanuit Sociale Netwerk Versterking wordt in principe altijd een meedenkbijeenkomst georganiseerd.

In de meedenkbijeenkomst stellen de klant en de deelnemers een basisteam samen. Er wordt een datum afgesproken om weer bij elkaar te komen.

Het basisteam

Het basisteam kent twee functies:

- Het plan borgen en eventueel bijstellen
- De samenwerking borgen en afstemmen

Het basisteam bewaakt de voortgang van het plan en stelt deze, waar nodig, bij. Ook de onderlinge samenwerking wordt open met elkaar besproken.

3. Veilig Samen Bouwen

In je werk kun je situaties tegenkomen waarbij het welzijn van de cliënt in het geding komt. Of nog een stap verder: er zijn zorgen over de veiligheid van de cliënt, diens kinderen en/of de omgeving. De ondersteuning is dan niet meer vrijblijvend, er moet iets gebeuren. Hoe kom je als professional dan nog steeds tot constructief samenwerken?

De werkwijze

Hoe de professional het contact met de onvrijwillige cliënt ook heeft voorbereid, het is en blijft een ongevraagd contact dat wordt aangegaan op basis van klachten en zorgen vanuit de sociale omgeving. Het valt te verwachten dat de betrokkene zich aangevallen, belasterd en beledigd voelt en dit op directe of indirecte wijze zal tonen. Waar bemoeien anderen zich mee?

Het veilig laten opgroeien van kinderen heeft meer kans van slagen als ouders met hun netwerk vanuit hun eigen kracht een plan voor de toekomst kunnen maken.

De uitgangspunten van Veilig Samen Bouwen:

- Het creëren van partnerschap met kinderen en ouders.
- Eerlijkheid over wat veranderen moet, het inventariseren van signalen van veiligheid en het bieden van keuzemogelijkheden aan ouders en kinderen.
- Rekening houden met het perspectief en wensen van de ouders en kinderen, zonder het doel uit het oog te verliezen, dat we voor een kind een veilige opvoed situatie willen.

Veilig Samen Bouwen

Veilig Samen Bouwen biedt een werkwijze om te komen tot een balans van zorgen en krachten in de situatie van het kind. Op basis van deze balans kan een beoordeling gemaakt worden over de mate van veiligheid voor het kind en kan een veiligheidsplan ontwikkeld en uitgevoerd worden.

Het veiligheidsplan is een plan waarin staat wat er moet gebeuren om een veilige situatie voor het kind te realiseren. Andrew Turnell zegt altijd dat *Signs of Safety* een reis is die je met de cliënten maakt. Een reis op weg naar veiligheid waarin

vooral voorop staat wat goed is voor het specifieke kind in zijn/haar eigen situatie.

Wat belangrijk is: In elk gezin zijn er momenten dat het probleem er niet of minder is. Het is van belang om erachter te komen wanneer dit het geval is. Want dit zijn krachten en deze krachten kunnen eventueel helpend zijn bij de bestaande zorgen.

De werkwijze kent meerdere instrumenten:

- Het framework
- Drie huizen
- Words and pictures

De conferentie

Het veiligheidsplan wordt gemaakt in de conferentie. De taak van de procesbegeleider is het zorgen dat iedereen vrij, open en eerlijk met elkaar kan spreken en dat het doel bij iedere aanwezige op het netvlies staat en blijft staan.

De conferentie kent meerdere doelen:

- Het in kaart brengen van zorgen en krachten
- Het maken van concrete afspraken t.b.v. het veiligheidsplan
- Taxatie van de ernst en urgentie
- Openheid en duidelijkheid over de zorgen en krachten van het gezin

Het veiligheidsplan

In het veiligheidsplan staat duidelijk beschreven wat de consequenties zijn van het niet nakomen van afspraken maar ook moet erin staan wat de vervolgstap is wanneer het wel goed gaat.

Bodemeisen

Een goed veiligheidsplan omvat bodemeisen van de organisatie zodat de cliënt weet waar hij of zij aan moet voldoen om te laten zien dat het kind veilig is voor toekomstige gevaren.

Alle betrokkenen committeren zich aan het veiligheidsplan. In het plan staan ook afspraken over evaluatiemomenten. In het traject dat volgt wordt structureel getoetst of alle mensen de afgesproken verplichtingen ook daadwerkelijk nakomen.

Zo wordt afgesproken wanneer de afspraken geëvalueerd worden en wie het initiatief neemt om iedereen uit te nodigen. De evaluaties zijn voor de hulpverleners ook een goed moment om van de familie te leren. Wat ging goed en wat hebben ze eventueel gemist.

Leergang Krachtgericht Werken

Onze gezamenlijke missie: mensen in staat stellen om vanuit eigen kracht en samen met de mensen om hen heen een plan te maken voor de toekomst zodat zij veilig en volwaardig kunnen participeren in de samenleving.

Een samenwerking van Bureau cirkels, Oplossingsgericht Werken (OGW), MEE Plus Groep, Sociale Netwerk Versterking (SNV) en Bureau Kind in t Zicht, Veilig Samen Bouwen (VSB).

Opbouw van de leergang Drie modules

Tijdens de training wordt de theorie-afgewisseld met ervaringsgerichte, praktische en concrete toepassingen, waarbij casuïstiek en vragen van de deelnemers leidend zijn. Deelnemers krijgen zodoende tal van basisvaardigheden, instrumenten en technieken aangeboden die een kracht- en samenwerkingsgerichte benadering ondersteunen.

De visie en werkwijze van het oplossingsgericht werken vormt de basis waarop de twee andere modules voortborduren, ieder op haar unieke wijze.

Twee dagen OGW, Oplossingsgericht Werken

- Basisvaardigheden en technieken
- Interactie en samenwerkingsstypologie
- Methodiek cirkels van empowerment
- Het oplossingsgericht kwadrant

Twee dagen SNV, Sociale Netwerk Versterking

- Model: de Brill
- De Netwerkatlas
- De meedenkbijeenkomst
- Het basisteam

Twee dagen VSB, Veilig Samen Bouwen

- Van vrijwillig naar drang-dwang
- Basishouding in een veiligheidsproces.
- Collegiale ondersteuning
- Kinderen in het veiligheidsproces
- De confrontatie
- De voorzitter van de veiligheidsconferentie.

Accreditatie van deze leergang is aangevraagd bij Registerplein en SKJ

Duur van de leergang: 6 dagen

Uitvoering: In compagnie

Wilt u meer weten: Ans de Haas
ans.dehaas@meek2.nl
 Tel: 06 212 044 12

MEEK2 is in de afrondende fase voor registratie bij het CRKBO; en daarmee een erkend opleidingsinstituut.